

ŠIAULIŲ APYLINKĖS TEISMO LANKYTOJŲ ATSPARUMO KORUPCIJAI LYGIO NUSTATYMO ATASKAITA

2021-10-21 VD- 630 (3.12.)

Šiauliai

Šiaulių apylinkės teisme (toliau – Teismas) rugsėjo mėnesį buvo atliekamas anoniminis lankytojų nuomonės tyrimas, siekiant nustatyti korupcijos lygį Teisme. Bendras Teisme apklaustų asmenų skaičius – 154. Asmenys patys pildė popierines Asmenų apklausos anketas (toliau – Anketas). Asmenų apklausos vyko visuose Teismo rūmuose: Joniškio rūmuose (adresas – Medžiotojų g. 2A, Joniškis), Kelmės rūmuose (adresas – Vytauto Didžiojo g. 60, Kelmė), Pakruojo rūmuose (adresas – Vienybės g., Pakruojis), Radviliškio rūmuose (adresas – Vasario 16-osios g. 16, Radviliškis), Raseinių rūmuose (adresas – Tiesos g. 2, Raseiniai) ir Šiaulių rūmuose (adresas – Algirdo Juliaus Greimo g. 77, Šiauliai).

Iš viso Teisme buvo apklausti 154 asmenys. Šiaulių rūmuose užpildyta 47 Anketos, tai sudaro 30,52 proc., Joniškio, Kelmės, Pakruojo rūmuose užpildyta po 20 Anketų, tai sudaro po 12,99 proc., Radviliškio rūmuose užpildyta 22 Anketos, tai sudaro 14,28 proc., o Raseinių rūmuose – 25 Anketos, tai sudaro 16,23 proc.

1 lentelė

Užpildytų Anketų skaičius Šiaulių apylinkės teisme ir Šiaulių, Joniškio, Kelmės, Pakruojo, Radviliškio, Raseinių rūmuose

Šiaulių apylinkės teismas	Šiaulių rūmai	Joniškio rūmai	Kelmės rūmai	Pakruojo rūmai	Radviliškio rūmai	Raseinių rūmai
154	47	20	20	20	22	25

I. Teismo lankytojų pirmuoju klausimu buvo klausama, ar darbuotojai Teisme visus sprendimus priima ir pareigas vykdo nešališkai, nieko neįtakojami. Į šį klausimą atsakydami lankytojai galėjo rinktis iš trijų atsakymo variantų: „Taip“, „Ne“, „Nesu tuo įsitikinęs (-usi)“.

128 (83,11 proc.) Teismo lankytojai mano, jog darbuotojai Teisme visus sprendimus priima ir pareigas vykdo nešališkai, nieko neįtakojami. Teismo Šiaulių rūmuose taip mano 37 Teismo lankytojai, kas sudaro daugiausia taip manančių asmenų skaičių. Taip pat nemažai – 23 Teismo Raseinių rūmų lankytojai mano, jog darbuotojai Teisme visus sprendimus priima ir pareigas vykdo nešališkai, nieko neįtakojami. Teismo Joniškio ir Kelmės rūmuose – po 17, Teismo Pakruojo rūmuose – 18, Teismo Radviliškio rūmuose – 16. Iš pateiktų duomenų matoma, jog Teismo Šiaulių ir Raseinių rūmų lankytojai yra labiau linkę manyti, jog darbuotojai Teisme visus sprendimus priima ir pareigas vykdo nešališkai, nieko neįtakojami. Tik Teismo Radviliškio rūmų lankytojai taip mano mažiausiai – 16.

2 lentelė

Asmenų skaičius Šiaulių apylinkės teisme ir Šiaulių, Joniškio, Kelmės, Pakruojo, Radviliškio, Raseinių rūmuose, kurie pasirinko atsakymo variantą „Taip“

Šiaulių apylinkės teismas	Šiaulių rūmai	Joniškio rūmai	Kelmės rūmai	Pakruojo rūmai	Radviliškio rūmai	Raseinių rūmai
128	37	17	17	18	16	23

8 (5,19 proc.) Teismo lankytojai nesutinka, jog darbuotojai Teisme visus sprendimus priima ir pareigas vykdo nešališkai, nieko neįtakojami. Teismo Šiaulių, Pakruojo ir Radviliškio rūmuose taip mano po 2 Teismo lankytojus, Teismo Kelmės ir Raseinių rūmuose – po 1. Tik Teismo Joniškio rūmų

lankytojai šio atsakymo varianto nepasirinko. Šie rezultatai rodo, jog kai kurie Teismo lankytojai, nors ir maža jų dalis, linkę suabejoti Teismo darbuotojų sprendimų priėmimo bei pareigų vykdymo šališkumu.

3 lentelė

Asmenų skaičius Šiaulių apylinkės teisme ir Šiaulių, Joniškio, Kelmės, Pakruojo, Radviliškio, Raseinių rūmuose, kurie pasirinko atsakymo variantą „Ne“

Šiaulių apylinkės teismas	Šiaulių rūmai	Joniškio rūmai	Kelmės rūmai	Pakruojo rūmai	Radviliškio rūmai	Raseinių rūmai
8	2	0	1	2	2	1

16 (10,38 proc.) Teismo lankytojų nėra įsitikinę, ar darbuotojai Teisme visus sprendimus priima ir pareigas vykdo nešališkai, nieko neįtakojami. Teismo Šiaulių rūmuose tuo nėra įsitikinę 6 Teismo lankytojai, kas sudaro didžiąją dalį pasirinkusių šį atsakymo variantą. Teismo Joniškio rūmuose – 3, Teismo Kelmės rūmuose – 2, Teismo Radviliškio rūmuose – 4, Teismo Raseinių rūmuose – 1. Taip negalvoja Teismo Pakruojo rūmų lankytojai, nes nei vienas nepasirinko šio atsakymo varianto.

Teisme į šį klausimą neatsakė 2 Teismo lankytojai. Vienas Teismo lankytojas visiškai nieko nepažymėjo, o kitas parašė: „Neturiu nuomonės“. Pagal visus pirmojo klausimo rezultatus galima daryti išvadą, jog didžioji Teismo lankytojų dalis mano, jog darbuotojai Teisme visus sprendimus priima ir pareigas vykdo nešališkai, nieko neįtakojami. Didesnė dalis – 16 – linkę ne tiek nesutikti, o nėra tuo įsitikinę, todėl galima teigti, jog didžioji Teismo lankytojų dalis teigiamai atsiliepia apie Teismo darbuotojų ne tik nešališkai priimamus sprendimus, bet ir vykdomas pareigas.

4 lentelė

Asmenų skaičius Šiaulių apylinkės teisme ir Šiaulių, Joniškio, Kelmės, Pakruojo, Radviliškio, Raseinių rūmuose, kurie pasirinko atsakymo variantą „Nesu tuo įsitikinęs (-usi)“

Šiaulių apylinkės teismas	Šiaulių rūmai	Joniškio rūmai	Kelmės rūmai	Pakruojo rūmai	Radviliškio rūmai	Raseinių rūmai
16	6	3	2	0	4	1

II. Teismo lankytojų antruoju klausimu buvo klausiama, ar jiems yra tekę duoti kyšį ar atlygį Teismo darbuotojui per paskutinius 12 mėnesių. Į šį klausimą atsakydami Teismo lankytojai galėjo rinktis iš dviejų atsakymo variantų – „Taip“, „Ne“.

Verta paminėti, kad 2020 m. lapkričio–2021 m. sausio mėnesiais Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmorus“ atlikto tyrimo „Lietuvos korupcijos žemėlapis 2020“, kurį inicijavo LR specialiųjų tyrimų tarnyba, rezultatai parodė, kad per 12 mėnesių kyšį yra davę 9 proc. gyventojų, o per 5 metus – 23 proc. Šiame tyrime 45 proc. atsakiusiųjų nurodė, jog teismai yra labai korumpuoti, o 43 proc. – iš dalies korumpuoti. 13 svarbiausių Lietuvos institucijų sąraše teismai užėmė antrąją vietą. Tuo tarpu nei vienas Teismo lankytojas nepasirinko atsakymo varianto „Taip“. Šie rezultatai rodo, jog Teismo lankytojai nėra linkę duoti kyšį ar atlygį Teismo darbuotojams.

5 lentelė

Asmenų skaičius Šiaulių apylinkės teisme ir Šiaulių, Joniškio, Kelmės, Pakruojo, Radviliškio, Raseinių rūmuose, kurie pasirinko atsakymo variantą „Ne“

Šiaulių apylinkės teismas	Šiaulių rūmai	Joniškio rūmai	Kelmės rūmai	Pakruojo rūmai	Radviliškio rūmai	Raseinių rūmai
154	47	20	20	20	22	25

III. Teismo lankytojų trečiuoju apklausos klausimu buvo klausama, ar kyšio / atlygio davimas, jų nuomone, padeda spręsti problemas. Šio klausimo tikslas buvo išsiaiškinti bendrą Teismo lankytojų korupcijos tolerancijos lygį.

Į šį klausimą atsakydami lankytojai galėjo rinktis iš trijų atsakymo variantų – „Taip“, „Ne“, „Nežinau, neturiu nuomonės“. Atsakymo variantai pasiskirstė gana skirtingai. Vienų nuomone, kyšio ar atlygio davimas tikrai nepadeda spręsti problemos, kiti – abejojo, tačiau atsirado ir tokių, kurie manė, kad vis dėlto kyšio ar atlygio davimas gali išspręsti problemas.

Į trečiąjį klausimą „Taip“ atsakė 8 (5,19 proc.) Teismo lankytojai. Teismo Šiaulių rūmuose – 4, tiek pat – 4 – Teismo Kelmės rūmuose. Teismo Joniškio, Pakruojo, Raseinių ir Radviliškio rūmų lankytojai nesutinka, jog kyšio / atlygio davimas padeda spręsti problemas. Dauguma Teismo lankytojų linkę manyti, jog kyšio ar atlygio davimas nėra vienas iš problemų sprendimo būdų. Maža Teismo Šiaulių ir Kelmės rūmų lankytojų dalis vis dėlto mano, kad tai gali padėti.

6 lentelė

Asmenų skaičius Šiaulių apylinkės teisme ir Šiaulių, Joniškio, Kelmės, Pakruojo, Radviliškio, Raseinių rūmuose, kurie pasirinko atsakymo variantą „Taip“

Šiaulių apylinkės teismas	Šiaulių rūmai	Joniškio rūmai	Kelmės rūmai	Pakruojo rūmai	Radviliškio rūmai	Raseinių rūmai
8	4	0	4	0	0	0

73 (47,40 proc.) Teismo lankytojų nuomone, kyšio ar atlygio davimas nepadeda spręsti problemų. Daugiausiai – 22 – taip mano Teismo Šiaulių rūmuose, 15 – Teismo Raseinių rūmuose, 14 – Teismo Radviliškio rūmuose, 11 – Teismo Pakruojo rūmuose, 6 – Teismo Kelmės rūmuose, 5 – Teismo Joniškio rūmuose. Teismo Šiaulių ir Raseinių rūmų lankytojai daugiausia linkę manyti, jog kyšio ar atlygio davimas tai nėra vienas iš problemų sprendimo būdų.

7 lentelė

Asmenų skaičius Šiaulių apylinkės teisme ir Šiaulių, Joniškio, Kelmės, Pakruojo, Radviliškio, Raseinių rūmuose, kurie pasirinko atsakymo variantą „Ne“

Šiaulių apylinkės teismas	Šiaulių rūmai	Joniškio rūmai	Kelmės rūmai	Pakruojo rūmai	Radviliškio rūmai	Raseinių rūmai
73	22	5	6	11	14	15

Iš viso 73 (47,40 proc.) Teismo lankytojai atsakė, jog nežino ar neturi nuomonės, jog kyšio ar atlygio davimas gali padėti išspręsti problemas. Vertinant pagal Teismo rūmus, tai Teismo Šiaulių rūmuose daugiausiai buvo atsakiusių, kurie nežinojo ar neturėjo nuomonės apie tai, ar kyšio / atlygio davimas padėtų spręsti problemas. Teismo Šiaulių rūmuose tokį atsakymo variantą pasirinko 21 Teismo lankytojas. Taip pat nemaža dalis – 15 Teismo Joniškio rūmų lankytojų nežino ar neturėjo nuomonės, ar kyšio / atlygio davimas padeda spręsti problemas. Teismo Kelmės ir Raseinių rūmų lankytojų atsakymai pasiskirstė vienodai. Po 10 Teismo lankytojų nežino ar neturėjo nuomonės, ar kyšio / atlygio davimas padeda spręsti problemas. Teismo Pakruojo rūmuose taip mano 9 Teismo lankytojai, Radviliškio rūmuose – 8.

8 lentelė

Asmenų skaičius Šiaulių apylinkės teisme ir Šiaulių, Joniškio, Kelmės, Pakruojo, Radviliškio, Raseinių rūmuose, kurie pasirinko atsakymo variantą „Nežinau, neturiu nuomonės“

Šiaulių apylinkės teismas	Šiaulių rūmai	Joniškio rūmai	Kelmės rūmai	Pakruojo rūmai	Radviliškio rūmai	Raseinių rūmai
---------------------------	---------------	----------------	--------------	----------------	-------------------	----------------

73	21	15	10	9	8	10
----	----	----	----	---	---	----

Tyrimo „Lietuvos korupcijos žemėlapis 2020“ duomenimis, dauguma gyventojų (71 proc.) mano, kad kyšis padeda spręsti problemas. Ši dalis, lyginant su tyrimo „Lietuvos korupcijos žemėlapis 2019“ duomenimis, padidėjo (buvo 61 proc.). 18 proc. gyventojų duotų kyšį, kad išspręstų savo problemas, dar 42 proc. pažymėjo, kad tai priklauso nuo aplinkybių.

Tuo tarpu Teisme tik 8 (5,19 proc.) Teismo lankytojai pažymėjo, jog kyšis padeda spręsti problemas. Tai yra labai maža Teismo lankytojų dalis, kurie mano, jog kyšis yra vienas iš problemos sprendimų būdų. Dauguma Teismo lankytojų 73 (47,40 proc.) laikėsi tokios nuomonės, kad kyšis tikrai nepadedą spręsti problemų arba nežinojo, neturėjo nuomonės šiuo klausimu.

Vadovaujantis visais apklausoje surinktais rezultatais, matyti, kad didžioji Teismo lankytojų dalis yra linkę manyti, jog darbuotojai teisme visus sprendimus priima ir pareigas vykdo nešališkai, nieko neįtakojami. Labai mažas procentas Teismo lankytojų (5,19 proc.) mano, kad kyšio / atlygio davimas padeda spręsti problemas. Tokio atsakymo pasirinkimas parodo Teismo lankytojų toleranciją korupcinėms situacijoms / atsparumą korupcijai stygių. Apklausos rezultatai patvirtina, kad visi apklausoje dalyvavę Teismo lankytojai nėra davę kyšio ar atlygio Teismo darbuotojui per paskutinius 12 mėnesių. Įvertinus Teismo lankytojų apklausos rezultatus, rekomenduotina tęsti Teismo darbuotojų švietimą korupcijos prevencijos klausimais.

REKOMENDACIJOS

1. Teismo išoriniame tinklalapyje, skiltyje „Korupcijos prevencija“, nuolat atnaujinti aktualiausia informaciją, susijusią su antikorupcinės komisijos veikla.
2. Tęsti Šiaulių apylinkės teismo darbuotojų švietimą korupcijos prevencijos klausimais.

Komisijos pirmininkas

Martynas Galvičius